

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Józef Górny**

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2011 r.

**Pan
Tomasz Arabski
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**

KAP-4100-03-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 3 stycznia do 28 marca 2011 r. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zwanej dalej „Kancelarią” lub „KPRM” kontrolę, wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 16. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności prawidłowe pobieranie i ewidencjonowanie dochodów budżetowych, a także celowe i zgodne z planem finansowym dokonywanie wydatków budżetowych. NIK pozytywnie oceniła też sprawozdawczość roczną oraz skuteczność funkcjonującego w KPRM systemu rachunkowości. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały w szczególności na nieterminowym i nierzetelnym rozliczeniu umów dotacji zawartych z jednostkami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych, co było niezgodne z art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych” oraz na niezapewnieniu sprawnego obiegu dokumentów księgowych w wyniku czego cztery dokumenty na łączną kwotę 466,2 tys. zł zostały ujęte w księgach rachunkowych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych. Zgodnie z przyjętymi w NIK kryteriami dokonywania oceny, nie spowodowało to jednak obniżenia oceny.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

1. Dochody budżetu państwa zaplanowane dla części 16 w ustawie budżetowej z dnia 22 stycznia 2010 r.³, zwanej dalej „ustawą budżetową” w kwocie 19 065,0 tys. zł KPRM zrealizowała w łącznej wysokości 38 505,6 tys. zł, tj. dwukrotnie wyższej niż planowano. Głównym źródłem zrealizowanych dochodów (94,9% dochodów ogółem) były wpłaty do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego, których precyzyjne oszacowanie na etapie planowania budżetowego jest utrudnione. W wyniku szczegółowego badania próby dochodów na kwotę 38 290,0 tys. zł (tj. 99,3%) stwierdzono, że zostały one prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych oraz odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowej wysokości i w terminach określonych w obowiązujących przepisach⁴. Na koniec 2010 r. wystąpiły w części 16 należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 53,1 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 50,0 tys. zł z tytułu niedokonania przez dłużnika zwrotu dotacji celowej wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. W 2010 r. w części 16 nie dokonywano zaniechań poboru, umorzeń, odroczeń należności i rozkładania spłat należności na raty oraz nie wystąpiło przedawnienie należności.

2. Wydatki budżetu państwa dla części 16 zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 106 031,0 tys. zł zostały w trakcie roku, w wyniku rozdysponowania środków z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa zwiększone o kwotę 20 013,6 tys. zł, w tym o 17 000,0 tys. zł na sfinansowanie powstałych od 10 kwietnia 2010 r. kosztów związanych z tragiczną katastrofą rządowego samolotu pod Smoleńskiem, do kwoty 126 044,6 tys. zł.

Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2010 r. zmian planu wydatków w części 16, polegających na przeniesieniu kwot (21 decyzji na łączną kwotę 10 636,6 tys. zł) pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, decyzją z dnia 2 grudnia 2010 r., dysponent części 16, ze względu na nadmiar środków, dokonał blokady wydatków w kwocie 1 725,6 tys. zł.

Wydatki zrealizowano w wysokości 116 987,6 tys. zł, co stanowiło 92,8% planu po zmianach.

Największe kwoty niewykorzystanych środków wystąpiły w zakresie:

- współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (UE), gdzie nie wykorzystano 2 848,8 tys. zł (zrealizowano 69,7% planu wydatków po zmianach), głównie z powodu niższych niż pierwotnie planowano wydatków na szkolenia pracowników

³ Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.

⁴ Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1-6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.).

zaangażowanych w realizację Działania 5.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (dalej „PO KL”) oraz wydatków związanych z przeprowadzaniem kontroli i wizyt monitoringowych projektów,

- finansowania wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń, gdzie nie wykorzystano 3.965,9 tys. zł (zrealizowano 92,7% planu wydatków po zmianach), w związku z niepełną realizacją zatrudnienia.

Z przyznanej kwoty 20 013,6 tys. zł z rezerw budżetu państwa wydatkowano łącznie 18 641,4 tys. zł, tj. 93%. W wyniku badania wykorzystania środków z rezerwy ogólnej na kwotę 16 069,2 tys. zł oraz z rezerw celowych na kwotę 708,2 tys. zł (tj. 23,5% ogólnej kwoty przeniesionej z rezerw celowych) ustalono, że wykorzystano je zgodnie z przeznaczeniem.

Na koniec 2010 r., zobowiązania w części 16 budżetu państwa stanowiły łącznie 6 168,8 tys. zł i dotyczyły głównie wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagrody rocznej dla pracowników mundurowych za 2010 r. oraz płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem Kancelarii. Zobowiązania wymagalne na koniec 2010 r. nie wystąpiły.

Zasilenie rachunku bankowego KPRM realizowane było stosownie do zgłaszanych zapotrzebowań. Nie stwierdzono przypadków zapotrzebowania środków budżetowych w nadmiernej wysokości.

2.1. W 2010 r. na realizację wydatków bieżących budżetu państwa w części 16 wykorzystano kwotę 95 681,6 tys. zł, tj. 94,0% planu po zmianach głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz na zakup towarów i usług.

Przeciętne zatrudnienie w części 16 w 2010 r. wykazane w sprawozdaniu Rb-70 wyniosło 548 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i było niższe od planowanego o 91 osób, tj. o 14,2%. W odniesieniu do 2009 r. zatrudnienie było niższe o 16 osób, tj. o 2,8%.

Wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w kwocie 47 393,4 tys. zł⁵, tj. 91,1% planu po zmianach. W 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 7 207,00 zł i było niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2009 r. o 1,3%.

Z ustaleń kontroli wynika, że osobom zajmującym w KPRM kierownicze stanowiska państwowe (tzw. „R”) za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r., wypłacono

⁵ Według kwartalnego sprawozdania (Rb-70) o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w jednostkach budżetowych od początku roku do końca IV kwartału 2010 r.

wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r., spełniając tym samym wymogi zawarte w obowiązujących w 2010 r. przepisach⁶.

Na zakupy towarów i usług wydatkowano kwotę 38 074,1 tys. zł, co stanowiło 32,6% ogółu wydatków KPRM w 2010 r.

Na zakupy majątkowe wydatkowano w 2010 r. kwotę 154,7 tys. zł, tj. 68,1% planu po zmianach. Z kwoty tej sfinansowano m.in. zakup urządzeń wielofunkcyjnych (70,5 tys. zł) i laptopów z oprogramowaniem (72,3 tys. zł). Przyczyną niższego od planowanego wykonania wydatków były mniejsze niż przewidywano zakupy upominków na potrzeby wizyt zagranicznych Prezesa Rady Ministrów oraz wizyt zagranicznych delegacji w Polsce. Z planowanej na ten cel kwoty 90,0 tys. zł wydatkowano 19,3 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki w łącznej kwocie 20 034,3 tys. zł⁷, tj. 17,1% ogółu wydatków zrealizowanych w 2010 r. w części 16. Wydatki te zostały poniesione zgodnie z planem rzeczowym i finansowym, w sposób celowy oraz zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

Przechowywane na wydzielonym rachunku bankowym KPRM wadzia i zabezpieczenia należytego wykonania umów wynikały z prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz z zawartych umów. Zwracane były właściwym podmiotom niezwłocznie, wraz z naliczonymi odsetkami, zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2. Dotacje podmiotowe zaplanowane dla części 16-KPRM w ustawie budżetowej na 2010 rok w kwocie 11 851,0 tys. zł (3 095,0 tys. zł dla Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej i 8 756,0 tys. zł dla Krajowej Szkoły Administracji Publicznej) zostały przekazane i wykorzystane w planowanej wysokości.

Na dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w 2010 r. zaplanowano wydatki w kwocie 551,2 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 358,8 tys. zł, tj. 65,1% planu po zmianach⁹. Wykorzystanie środków w kwotach niższych od planowanych wynikało z dokonania przez beneficjentów zwrotu

⁶ Artykuł 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706) oraz art. 3 ust. 2e ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101 ze zm.).

⁷ W tym wydatki na zakupy towarów i usług w kwocie 19.898,9 tys. zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 135,4 tys. zł.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm., a także obowiązującej wcześniej ustawy w brzmieniu opublikowanym w Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm. Badaniem objęto 12 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonych w 2010 r. przez CO KPRM na rzecz KPRM na kwotę 4 547,4 tys. zł oraz 5 postępowań przeprowadzonych w 2010 r. przez KPRM na kwotę 7 016,3 tys. zł.

⁹ Na realizację projektu *Zagraniczne szkolenia praktyczne dla słuchaczy KSAP* Krajowej Szkoły Administracji Publicznej zrealizowano wydatki w wys. 110,5 tys. zł, tj. 59,1%; na realizację projektu *Poprawa jakości usług świadczonych przez ZUS na rzecz przedsiębiorców* Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zrealizowano wydatki w wys. 178,4 tys. zł, tj. 80,8%; na realizację projektu *Innowacyjny System Wspierania Ocen Regulacji i Decyzji Inwestycyjnych – iSWORD* Fundacji Naukowej Instytut Badań Strukturalnych zrealizowano wydatki w wys. 36,0 tys. zł, tj. 70,1%; na realizację projektu *Ministerstwa Uczące Się (MUS) – zestaw narzędzi diagnozy i wsparcia mechanizmów organizacyjnego uczenia się kluczowych dla polityk publicznych opartych na dowodach* Uniwersytetu Warszawskiego zrealizowano wydatki w wys. 33,9 tys. zł 36,8%.

niewykorzystanych do końca 2010 r. środków z dotacji celowych. Ponadto, w związku z niezatwierdzeniem wniosku o płatność jednego z beneficjentów, nie mogła zostać przekazana kolejna transza środków na realizację projektu.

W 2010 r. zaplanowano również 200,0 tys. zł na dotacje celowe na realizację zadania publicznego pn. *Organizacja spotkań edukacyjnych edukatorów oraz młodzieży polskiej i izraelskiej*. Na realizację ww. zadania siedmiu jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych przekazano 199,7 tys. zł, z czego wykorzystano 191,9 tys. zł (96,1%). Dotacje udzielone były na podstawie pisemnych umów, a niewykorzystane środki zwrócono terminowo do budżetu państwa.

Zatwierdzenie przez Dyrektora Biura Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do Spraw Dialogu Międzynarodowego (dalej *BPDM*) Pana Krzysztofa Miszczaka rozliczeń siedmiu umów dotacji na realizację ww. zadania publicznego nastąpiło po terminie określonym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych¹⁰. Opóźnienie w zatwierdzeniu przedstawianych rozliczeń wyniosło od jednego do 138 dni. Zgodnie z art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹¹, nieterminowe rozliczenie dotacji jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto ustalono, że rozliczenia pięciu, spośród siedmiu ww. umów dotacji¹², zostały zaakceptowane przez Dyrektora BPDM pomimo, iż niezgodnie z warunkami umów dotacji ujęto w nich wydatki poniesione ponad przewidziany w kosztorysie zadania limit dla poszczególnych kategorii wydatków¹³. Dyrektor BPDM zaakceptował również przedstawione przez sześciu beneficjentów¹⁴ faktury za wyżywienie na łączną kwotę 33,8 tys. zł, na których nie wykazano ilości i ceny jednostkowej posiłków, co było niezgodnie z przyjętymi zasadami kwalifikowalności kosztów z dotacji¹⁵.

3. Wydatki budżetu środków europejskich dla części 16 określone w ustawie budżetowej w wysokości 292,0 tys. zł zwiększone w trakcie roku, w efekcie przeniesień środków z rezerwy celowej budżetu państwa, do kwoty 14 941,1 tys. zł, zostały zrealizowane w wysokości 13 381,0 tys. zł, tj. 89,6% planu po zmianach, w całości na realizację projektów w ramach

¹⁰ Zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej lub dysponenta środków, o których mowa w art. 127 ust. 2, rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia.

¹¹ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

¹² Nr: 1/BPDM/2010/ID-308/BPDM/10, 2/BPDM/2010/ID-307/BPDM/10, 3/BPDM/2010/ID-306/BPDM/10, 4/BPDM/2010/ID-323/BPDM/10, 6/BPDM/2010/ID-368/BPDM/10.

¹³ Łączna kwota wydatków dokonanych ponad określony w kosztorysie limit wyniosła 8,2 tys. zł a przekroczenia wyniosły od 3% do 78% poszczególnych kategorii wydatków w kosztorysie.

¹⁴ Nr: 1/BPDM/2010/ID-308/BPDM/10, 2/BPDM/2010/ID-307/BPDM/10, 3/BPDM/2010/ID-306/BPDM/10, 4/BPDM/2010/ID-323/BPDM/10, 6/BPDM/2010/ID-368/BPDM/10, 7/BPDM/2010/ID-324/BPDM/10.

¹⁵ Punkt 6.2.3 zasad przyznawania dotacji w konkursie pn. *Organizacja spotkań edukacyjnych edukatorów oraz młodzieży polskiej i izraelskiej w Polsce*, stanowiącego załącznik do ogłoszenia o konkursie ofert.

Działania 5.1 „Wzmocnienie potencjału administracji rządowej” PO KL, dla którego KPRM¹⁶ pełniła funkcję Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia)¹⁷.

Największa kwota niewykorzystanych środków wystąpiła w rozdziale 75095 (Pozostała działalność) i § 4557 (Szkolenia członków korpusu służby cywilnej), gdzie nie wykorzystano 1 063,1 tys. zł (zrealizowano 83% planu wydatków po zmianach). Głównymi przyczynami niepełnego wykorzystania zaplanowanych środków było niewywiązywanie się niektórych wykonawców projektów w ramach PO KL z postanowień zawartych z nimi umów (co skutkowało m.in. koniecznością zmiany harmonogramu płatności na dany rok), błędów we wnioskach o płatność oraz wydawania przez Ministra Finansów decyzji o uruchomieniu środków z rezerwy celowej budżetu państwa w terminach uniemożliwiających pełne wykorzystanie przyznanych środków.

Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2010 r. zmian planu wydatków w części 16, polegających na przeniesieniu kwot (10 decyzji na łączną kwotę 696,3 tys. zł) pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego działu. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny z art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W obowiązującej w KPRM w 2010 r. polityce rachunkowości uwzględniono konta księgowe do ewidencji i rozliczeń wydatków budżetu środków europejskich. W celu realizacji płatności z budżetu środków europejskich KPRM, zgodnie z art. 202 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę o świadczenie usług w tym zakresie. W wyniku szczegółowego badania wydatków w kwocie 69 355,76 zł poniesionych na realizację projektu pn. *Poprawa jakości zarządzania w administracji rządowej – Akademia Zarządzania Publicznego II etap*, współfinansowanego ze środków EFS¹⁸ w ramach PO KL stwierdzono, że były one ponoszone na zadania związane z realizacją ww. projektu zgodnie z wnioskiem i umową o jego dofinansowanie oraz zasadami kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL¹⁹. KPRM terminowo uregulowała płatność na rzecz wykonawcy²⁰ kwoty 69 355,76 zł, z tego 58 952,39 zł z budżetu środków europejskich (85%) oraz 10 403,37 zł z rachunku bieżącego wydatków KPRM (15% z tytułu współfinansowania krajowego). Środki te były prawidłowo ujmowane w wyodrębnionej dla projektu ewidencji księgowej.

¹⁶ Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

¹⁷ Na mocy porozumienia z dnia 29 października 2007 r. z Instytucją Zarządzającą PO KL (Ministrem Rozwoju Regionalnego).

¹⁸ Europejskiego Funduszu Społecznego.

¹⁹ Określonymi w dokumencie pn. *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 28 grudnia 2009 r.

²⁰ Realizującą umowę nr DSC-145/09/ID-471/DSC/09 z dnia 15 lutego 2010 r.

4. Kontrola wykazała, że dysponent główny sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu w części 16 stosownie do przepisów art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, dokonując kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych. Wyniki przeprowadzonych kontroli i audytów przedstawiane były kierownictwu KPRM, a zawarte w nich wnioski i rekomendacje²¹, stanowiły podstawę analiz oraz podejmowania ewentualnych działań.

5. Kontrola wykazała, że dysponent części 16, zgodnie z art. 124 pkt 9 poprzedniej ustawy o finansach publicznych²², dołączył do projektu ustawy budżetowej zestawienie budżetu w układzie zadaniowym w podziale na zadania, podzadania i działania wraz z opisem celów, mierników wykonania oraz kosztów realizacji. W 2010 r. dysponent części 16 realizował sześć zadań w ramach pięciu funkcji państwa²³:

Wydatki budżetu w układzie zadaniowym były na bieżąco korygowane stosownie do zmian wprowadzanych do budżetu KPRM sporządzonego w układzie tradycyjnym. W KPRM prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową w układzie zadaniowym (na koncie pozabilansowym 950)²⁴.

Szczegółową kontrolą objęto podzadanie „Zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji rządowej”, realizowane w ramach zadania głównego „Obsługa merytoryczna, techniczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów”. Kontrola wykazała, że podzadanie i jego cel, tj. „Zapewnienie zawodowej, rzetelnej, bezstronnej i politycznie neutralnej kadry urzędników państwowych” odzwierciedlały priorytety i obszar działalności dysponenta części 16. Cel został sformułowany zgodnie ze standardami definiowania celów dla jednostek sektora finansów publicznych w zadaniowym planie wydatków określonymi przez Ministra Finansów w formie komunikatu²⁵. Miernik realizacji podzadania, tj. „odsetek uczestników szkoleń, którzy uważają, że podnieśli swoje kompetencje zawodowe na skutek uczestnictwa w szkoleniach, na podstawie ankiety”,

²¹ Np rekomendacja z zadania audytowego pn. „Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego”; rekomendacja z zadania audytowego pn. „System kontroli w obszarze planowania realizacji zamówień publicznych w KPRM”.

²² Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), obowiązująca w trakcie opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2010 r.

²³ Tj. „Obsługa merytoryczna, techniczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów i Rady Ministrów” (w ramach funkcji państwa pn. „Zarządzanie państwem”), „Koordynacja polityki europejskiej” (w ramach funkcji państwa pn. „Polityka zagraniczna”), „Wspieranie Polonii i Polaków zagranicą” i „Obsługa cudzoziemców i ruchy migracyjne” (w ramach funkcji państwa pn. „Sprawy obywatelskie”), „Koordynacja realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie i wdrażanie programów operacyjnych” (w ramach funkcji państwa pn. „Zapewnienie równomiernego rozwoju kraju”), „Obsługa administracyjna” (w ramach funkcji państwa pn. „Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna”).

²⁴ Według klasyfikacji budżetowej oraz zgodnie ze strukturą budżetu zadaniowego, tj. w podziale na funkcję, zadanie i podzadanie.

²⁵ Komunikat Nr 9 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie standardów definiowania celów dla jednostek sektora finansów publicznych w zadaniowym planie wydatków na 2010 r.

został ustalony zgodnie z metodyką opracowywania budżetu zadaniowego na 2010 r.²⁶ Jego wartość ustalono na 2010 r. na poziomie 89,7% a zrealizowano na poziomie 91%. Wydatki poniesione na objęte kontrolą podzadanie zostały zrealizowane w kwocie 18 666,7 tys. zł, co stanowiło 87,6% planu po zmianach. Wydatki te zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej KPRM. Dla badanego podzadania zdefiniowano dwa działania i określono koszty ich realizacji. Podstawę ich określenia stanowiły planowane koszty wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w realizację podzadania oraz planowane koszty realizacji projektów systemowych w ramach PO KOL.

6. Funkcjonujący w KPRM system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷ oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.²⁸ Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje skuteczność funkcjonowania ww. systemu rachunkowości, a także wiarygodność ksiąg rachunkowych. Opinia powyższa wynika z bezpośredniego badania 169 dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 20 439,5 tys. zł²⁹. Badanie próby w zakresie poprawności formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej dekretacji (badanie zgodności) nie wykazało nieprawidłowości. Badanie wiarygodności zapisów księgowych, tj. prawidłowości ich ujęcia w ewidencji księgowej wykazało, że zostały one ujęte we właściwej wartości i w okresie sprawozdawczym oraz ze wskazaniem odpowiednich kont syntetycznych, a także w okresach sprawozdawczych zgodnych z wpływem dokumentu do komórki finansowej KPRM³⁰. W opinii uwzględniono także fakt, że KPRM wywiązała się z określonego w art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości obowiązku dokonania inwentaryzacji składników aktywów i pasywów, w tym inwentaryzacji w drodze spisu z natury rzeczowych aktywów trwałych.

Pomimo sformułowania po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. wniosku dotyczącego podjęcia skutecznych działań zmierzających do skrócenia czasu obiegu dokumentów księgowych stwierdzono, że ustalone w 2010 r. w KPRM, w ramach mechanizmów kontroli zarządczej, procedury kontroli finansowej w dalszym ciągu nie

²⁶ Rozdział 6 załącznika nr 77 (*Szczegółowe zasady sporządzania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010*) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2010 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 673 ze zm.).

²⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²⁸ W sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Upřednio również rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

²⁹ Z tego 100 dowodów o wartości 18 877,9 tys. zł wybranych metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji (MUS) oraz 69 dowodów o wartości 1 561,7 tys. zł dobranych celowo.

³⁰ Punkt 10 zasad rachunkowości obowiązujących w KPRM stanowi, że dowody księgowe dotyczące operacji gospodarczych danego miesiąca ujmowane są w księgach rachunkowych tego miesiąca o ile zostaną zatwierdzone pod względem merytorycznym przez osoby upoważnione i przekazane do Wydziału Obsługi Finansowej KPRM do dnia 7 następnego miesiąca.

zapewniały sprawnego obiegu dokumentów finansowo-księgowych. W przypadku bowiem czterech dowodów³¹ (spośród 169 badanych) na kwotę 466,2 tys. zł, okres od momentu ich wpływu do KPRM do chwili przekazania do komórki finansowej wynosił od 17 do 26 dni. W efekcie, zostały one ujęte w księgach rachunkowych w innych miesiącach, niż wskazywała to data operacji. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości i miało wpływ na sprawozdawczość bieżącą.

Sprawozdania budżetowe KPRM za 2010 r.: Rb-23³², Rb-27³³, RB-28³⁴, Rb-28 Programy³⁵, Rb-28UE³⁶, oraz Rb-Z³⁷, Rb-N³⁸ zostały sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej i przedstawiają rzetelny i prawdziwy obraz zrealizowanych dochodów oraz wykonanych wydatków w 2010 r., a także stanu należności i zobowiązań na koniec roku. Sprawozdania te zostały przesłane do Ministerstwa Finansów oraz do GUS w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁹ oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴⁰. W związku z powyższym, NIK pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną KPRM.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Wyeliminowanie przypadków rozliczania dotacji niezgodnie z terminem określonym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz niezgodnie z zawartymi umowami i ustalonymi w KPRM zasadami.
2. Podjęcie skutecznych działań zmierzających do skrócenia czasu obiegu dokumentów księgowych, w celu zapewnienia ewidencji operacji gospodarczych w okresach sprawozdawczych, w których wystąpiły.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Ministra w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

³¹ Dowody nr: bu-36/IX, bu-113/IV, bu-167/IV, bu-54/VII.

³² o stanie środków na rachunkach bankowych,

³³ z wykonania planu dochodów budżetowych.

³⁴ z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

³⁵ z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE.

³⁶ z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich.

³⁷ o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń.

³⁸ o stanie należności

³⁹ D. U. Nr 20, poz. 103.

⁴⁰ Dz. U Nr 43, poz. 247.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.